

„Poslušajmo riječi Sv. Oca Franje...“

(izbor iz Spisa Sv Franje)

O Pravilu i životu Male braće

1. Pravilo i život Male braće jest ovo: obdržavati sveto Evandjelje Gospodina našega Isusa Krista, živeći u poslušnosti, bez vlasništva i u čistoći.¹

I koji god bude ovo opsluživao neka na nebu bude ispunjen blagoslovom Svevišnjeg Oca, i na zemlji neka se napuni blagoslovom njegova preljubljenoga Sina s Presvetim Duhom Utješiteljem i sa svim nebeskim krepostima i sa svima svetima. I ja neznatni brat Franjo, vaš sluga, potvrđujem vam koliko mogu iznutra i izvana ovaj presveti blagoslov.²

2. Pravilo i život ove braće jest slijediti nauku i stope Gospodina našega Isusa Krista koji kaže: »Hoćeš li biti savršen, idi prodaj sve što imaš i podaj siromasima, pa ćeš imati blago na nebu, a onda dođi i idi za mnom«. I «Hoće li tko za mnom, neka se odreče samoga sebe, neka uzme svoj križ i neka ide za mnom«. I «Tko god ostavi oca ili majku, braću ili sestre, ženu ili djecu, kuće ili polja poradi mene stostruko će primiti i život vječni baštiniti.³

3. Volja Očeva bila je da njegov blagoslovljeni i slavni Sin koji nam je dan i koji je za nas bio rođen, samoga sebe prinese na žrtveniku križa po vlastitoj krvi kao žrtvu i žrtveni prinos; ne za sebe, po

kojemu je sve postalo, nego za naše grijehe i ostavio nam je primjer da idemo stopama njegovim. On hoće da se svi spasimo po njemu i da ga primamo čista srca i neokaljana tijela. No malo ih je koji bi ga htjeli primiti i po njemu biti spaseni, premda je njegov jaram sladak i njegovo breme lako.⁴

4. Moramo opsluživati zapovjedi i savjete Gospodina našega Isusa Krista. Moramo se odreći sebe i podvrgnuti svoje tijelo pod jaram pokornosti i svete poslušnosti kako je svaki obećao Gospodinu.⁵ Kad smo napustili svijet, nemamo ništa drugo činiti nego da vodimo brigu o tom da slijedimo volju Božju i da se njemu svidimo.⁶

5. Ljubimo svi iz svega srca, iz sve duše, svega uma i iz sve snage i svom jakošću i razumom i svim silama, svim naporom, svim osjećajima, svom nutrinom, svim željama i svom voljom ljubimo Gospodina Boga koji nam je dao i koji nam daje cijelo tijelo, cijelu dušu i cio život, koji nas je stvorio, otkupio i koji će nas samom svojom milošću spasiti, koji je nama ubogima i bijednima, pokvarenima i odvratnima, nezahvalnicima i zlima učinio sva dobra⁷

6. Zaručnici smo kad se vjerna duša po Duhu Svetom sjedinjuje s Kristom. Braća smo mu kad

¹ Reg B I,1

² Test 40-41

³ Reg NB I,1-5

⁴ Ep Fid 11-15

⁵ Ep Fid II,39-41

⁶ Fragm I 6

⁷ Reg NB XXIII 8

izvršujemo volju Oca njegova koji je na nebesima; majke smo mu kad ga nosimo u čistom srcu i u tijelu svojemu po ljubavi u čistoj i iskrenoj savjesti, i kad ga rađamo svetim djelovanjem koje mora služiti drugima za primjer.⁸

7. Ništa drugo nemojmo željeti, ništa nemojmo htjeti, neka nam se ništa drugo ne sviđa niti nas što veseli nego Stvoritelj, Otkupitelj i Spasitelj naš, jedini pravi Bog, koji je potpuno dobro, sve dobro, istinsko i vrhovno dobro, koji je jedini dobar, blag, ljubezan, ugodan i sladak, koji je jedini svet, istinit i ispravan, koji je jedini blag i nedužan i čist, od kojega i po kojemu i u kojemu jest svako oprostjenje i svaka milost, sva slava svih pokornika i pravednika, svih blaženika koji se na nebu skupa vesele. Neka nas, dakle, ništa ne priječi, ništa ne dijeli, ništa ne rastavlja.

8. Svuda i na svakom mjestu svi mi svakoga časa i u svako vrijeme, iz dana u dan, neprestano vjerujemo te istinski i pomno držimo u srcu i ljubimo i častimo i klanjajmo se, služimo hvalimo i blagoslivljajmo, slavimo i uzvisujemo, veličajmo i zahvaljujmo svevišnjem i vječnom Bogu, Trojstvu i Jedinstvu, Ocu i Sinu i Duhu Svetom, Stvoritelju i Spasitelju svih koji u njega vjeruju, ufaju se i koji ga ljube, koji je nepromjenjiv, nevidljiv, neiskazan, neizreciv, neshvatljiv, neistraživ, blagoslovljen, hvaljen i slavljen,

uzvisivan, veličanstven, uzvišen, vrijedan ljubavi, željkovan i sav nadasve poželjan u vijeke.⁹

9. Njemu koji je toliko podnio za nas, koji nam je toliko dobra pribavio i pribavljat će ubuduće, neka svako stvorenje na nebu, na zemlji, u moru i u bezdanima poda kao Bogu hvalu, slavu, čast i blagoslov, jer on je naša snaga i jakost; on je jedini dobar, jedini svevišnji, jedini svemogući, divan, slavan i jedini svet, dostojan hvale i blagoslovljen u beskonačne vijeke vjekova.¹⁰

10. Vraćajmo Gospodinu Bogu svevišnjemu sva dobra i priznajmo da su njegova. I neka primi svu čast i poštovanje, svu zahvalnost i slavu on komu pripada svako dobro i koji je jedini dobar.¹¹

Kad čujemo da ljudi grde i psuju Gospodina, mi učinimo dobro i blagoslivljajmo i hvalimo Gospodina koji je blagoslovljen u vjekove.¹²

O molitvi

11. Svekolika moja braćo, mnogo se čuvajmo da ne bi pod izlikom kakva posla ili dobitka ili pomoći napustili ili otkinuli svoju misao i srce od Gospodina. Nego u ljubavi, koja je Bog, molim svu braću... da uklonivši svaku zapreku, zapostavivši svaku brigu i skrb, koliko god mogu ljube Gospodina, služe mu te mu se klanjaju čistim

⁸ Ep Fid II 50-53

⁹ Reg NB XXIII 9-11

¹⁰ Ep Fid II 61-62

¹¹ Pragm I 54-55

¹² Pragm I 56

srcem, te da čistom nakanom učine što on traži iznad svega. I uvijek načinimo stan i prebivalište njemu koji je Gospodin Bog svemogući, Otac i Sin i Duh Sveti.¹³

O otajstvu Tijela i Krvi Gospodinove

12. Molim vas, dakle, svekolika braćo, ljubeći vam noge kolikogod mogu većom ljubavlju, da iskazujete svako poštovanje i svaku čast, koliko vam je moguće, presvetom Tijelu i Krvi Gospodina našega Isusa Krista.¹⁴

Zar da nas ne gane ljubav, kad se blagi Gospodin predaje u naše ruke da s njime raspolažemo i da ga danomice u svoja usta primamo?¹⁵

13. O divne li veličine i zavidljivuće udostojanja! O uzvišene li poniznosti! O ponizne li uzvišenosti gdje se Gospodar svega, Bog i Sin Božji tako snizuje da se za naše spasenje sakriva pod neznatno obličje kruha.¹⁶

Hoću da se ova presveta otajstva časte, štiju i na dragocjenim mjestima čuvaju.¹⁷

Ništa, naime, nemamo i ne vidimo tjelesno na ovome svijetu od samoga Svevišnjega osim Tijela i Krvi, imena i riječi po kojima smo stvoreni i otkupljeni iz smrti u život.¹⁸

14. Sin se Božji danomice ponizuje, kao kad je sišao s kraljevskih prijestolja u krilo Djevice; danomice dolazi k nama u poniznu obličju; danomice silazi iz krila Očeva na oltar po svećenikovim rukama. I kao što se je svetim apostolima pokazao u pravom tijelu, tako se i sada nama pokazuje u svetom kruhu. I kao što su oni svojim tjelesnim pogledom vidjeli samo njegovo tijelo, ali su, promatrajući duhovnim očima, vjerovali da je on Bog; tako i mi, gledajući tjelesnim očima kruh i vino, gledamo i čvrsto vjerujemo da je tu živo i istinito njegovo presveto tijelo i krv. Na taj je način Bog nazočan među svojim vjernicima stalno, kako sam kaže: Evo ja sam s vama u sve dane do svršetka svijeta.¹⁹

15. Neka braća primaju Tijelo i Krv Gospodina našega Isusa Krista s velikom poniznošću i poštovanjem sjećajući se što Gospodin kaže: Tko jede moje tijelo i pije moju krv ima život vječni.²⁰

Ako se blažena Djevica časti, kako se i dostoji, jer ga je nosila u svojoj prečistoj utrobi;...koliko mora biti svet, pravedan i dostojan onaj što onoga koji više neće umrijeti nego će vječno živjeti i biti proslavljen... dotiče svojim rukama, srcem i ustima blaguje i drugima pruža da ga blaguju.²¹

16. Gledajte, braćo svećenici, svoje dostojanstvo i budite sveti jer je on svet. I kao što je Gospodin Bog vas

---

¹³ Fragm I,14-16

¹⁴ Ep Ord 12

¹⁵ Ep Cler 8

¹⁶ Ep Ord 26-27

¹⁷ Test 11

¹⁸ Ep Cler 3

---

¹⁹ Adm 1 16-22

²⁰ Reg NB XX 5-6

²¹ Usp. Ep Ord 22

počastio iznad svijju poradi ovoga otajstva, tako i vi njega častite više nego svi drugi. Velika je bijeda i sažaljenja vrijedna slabost imati njega tako nazočna i brinuti se za bilo što na svijetu Neka čovjeka prođu trnci, nek se potrese cijeli svijet i neka nebo klikće kad je na oltaru u svećenikovim rukama Krist, Sin Boga živoga.²²

O rije i Božjoj

17. Blago onom redovniku komu je ugodnost i veselje u presvetim riječima i djelima Gospodinovim i koji po njima privodi ljude k Božjoj ljubavi u radosti i veselju.²³

18. Budući da tko je od Boga Božje riječi sluša, moramo mi, koji smo određeni za božansku službu ne samo slušati i izvršiti što Gospodin govori, nego također čuvati posuđe i ostale predmete za Božansku službu što u sebi sadrže njegove svete riječi. Stoga opominjem svu svoju braću i potičem u Kristu, da napisane božanske riječi gdje god ih nađu poštuju koliko mogu.²⁴

19. Ja brat Franjo, vaš maleni sluga, molim vas i zaklinjem u ljubavi koja je Bog i voljan da vam poljubim noge, da riječi Gospodina našega Isusa Krista ponizno i s ljubavlju primite i da ih provedete u djelo i da ih opslužujete.²⁵

Budimo uvjereni da se nitko ne može spasiti osim po svetim riječima i po Krvi Gospodina našega Isusa

Krista. A napose redovnici, koji su se odrekli svijeta, dužni su mnogo toga i više činiti, ali ovo ne zanemariti²⁶

20. Mnogo se čuvajmo zloće i lukavštine sotonine. On ne da da čovjek svoj um i srce ima kod Boga. I obilazeći traži da ljudsko srce, pod vidom kakve nagrade ili pomoći, ugrabi i uguši riječ i zapovijedi Gospodnje iz pamćenja te hoće da srce čovjeka zaokupi svjetovnim poslovima i brigama te se u njemu nastani.²⁷

O molitvi asoslova

21. Neka klerici pobožno pred Bogom mole časoslov, ne pazeci toliko na napjev glasa koliko na sklad duha, da bi se glas slagao s duhom a duh s Bogom.²⁸

Neka sva braća, klerici i laici, obavljaju božanski časoslov, pohvale i molitve, kako to moraju činiti. Klerici neka obavljaju časoslov i neka mole za žive i pokojne prema kleričkom običaju. A za nedostatke i nemar braće neka svakog dana izmole Smiluj mi se Bože, a za pokojnu braću Iz dubine.²⁹

O isto i

22. Svi se mi mnogo čuvajmo i sve svoje udove držimo u čistoći jer kaže apostol: «Tijelo vaše hram je Duha Svetoga».³⁰

²² Ep Ord 23-26

²³ Adm 20

²⁴ Ep Ord 34-35

²⁵ Ep Fid II,86-87

²⁶ Ep Fid II,34,36

²⁷ Reg NB XXIII 19-20

²⁸ Ep Ord 41-42

²⁹ Reg NB III 3-6

³⁰ Reg NB XII,5-6

Uistinu čisti srcem jesu oni koji preziru zemaljsko, traže nebesko i ne prestaju čeznuti da se živom i istinitom Gospodinu Bogu uvijek čistim srcem i dušom klanjaju i da ga gledaju.³¹

O siromaštvu

23. Slavna Riječ Očeva, premda bogat ipak je htio da sa svojom preblaženom Djevicom iznad svega izabere siromaštvo.³²

Sva braća neka se trude da nasljeđuju poniznost i siromaštvo Gospodina našega Isusa Krista i neka se sjete da nije ništa drugo potrebno nego kako kaže apostol, da imamo hranu i odjeću i da se zadovoljimo time. I moraju se radovati kad se kreću među priprostim i prezrenim osobama, među siromasima, slabima i bolesnima, među gubavima i onima koji prose pokraj puta.³³

24. Neka braća sebi ništa ne prisvajaju; ni kuću, ni mjesto niti kakvu stvar. I kao putnici i pridošlice na ovome svijetu, neka služe Gospodinu u siromaštvu i poniznosti.

To je ona uzvišenost najvećega siromaštva koja je vas, moju predragu braću, učinila baštinicima nebeskoga kraljevstva; učinila vas je siromašnima u stvarima, a u krepostima uzvisila. Ovo neka bude vaš dio koji vodi u zemlju živih..Uza nj, predraga braćo, posvema prijanjajte i nemojte poradi imena

Gospodina našega Isusa Krista do vijeka ništa drugo imati pod nebom.³⁴

25. Ja, neznatni brat Franjo, hoću da nasljeđujem život i siromaštvo najvišeg Gospodina našega Isusa Krista i njegove presvete majke i hoću da ustrajem u njemu do kraja; i molim vas... i savjetujem vas da u tom presvetom životu i siromaštvu trajno živite. I mnogo se čuvajte da po čijoj nauci ili savjetu nikada ni najmanje od njega ne odstupite.³⁵ Ništa, dakle, svoga ne pridržite za sebe, da vas primi cijele onaj koji se vama cio predaje.³⁶

26. Neka se braća čuvaju da nipošto ne primaju crkava, siromašnih prebivališta niti išta drugo, što se za njih gradi, ako nije kako dolikuje svetom siromaštvu, koje smo u Pravilu obećali; a u njima neka uvijek prebivaju kao pridošlice i putnici.³⁷

27. Mnogo ih je koji, gorljivo se predajući molitvama i službama, nameću svome tijelu mnoge postove i trapljenja, ali se na samu riječ koja se čini da im vrijeđa tijelo, ili zbog koje stvari koja im se oduzimlje, uvrijeđeni stalno uznemiruju. Oni nisu duhom siromašni, jer siromah duhom sam sebe prezire i ljubi one koji ga udaraju po obrazu.³⁸

³¹ Adm 16,2

³² Ep Fid II 5

³³ Fragm I 73-75

³⁴ Reg B VI 1,4-6

³⁵ Ult Vol 1-3

³⁶ Ep Ord 29

³⁷ Test 24

³⁸ Adm 14

28. Neka se braća mnogo čuvaju novca. Jednako tako neka se braća čuvaju da ne obilaze svijetom radi kakva nečasna dobitka.³⁹

Đavao hoće da zaslijepi one koji za novce teže... Pazimo dakle mi koji smo sve ostavili da zbog takve malenkosti ne izgubimo kraljevstvo nebesko.⁴⁰

O poslušnosti

29. Gospodin kaže u Evanđelju: Koji se ne odreče svega što posjeduje ne može biti moj učenik. I: Tko hoće život svoj spasiti, izgubit će ga. Onaj čovjek ostavlja sve što posjeduje i gubi svoj život koji se sav predaje posluhu u rukama svoga poglavara. I što god radi i govori što sam znade da nije protiv njegove volje, ako je dobro što čini, to je pravi posluš. I ako bi podložnik kadgod nešto smatrao boljim i korisnijim za svoju dušu negoli je ono što mu poglavar nalaže, neka ono svoje dragovoljno Bogu žrtvuje, a ono poglavarevo neka nastoji izvršiti. To je ono pokoravanje ljubavi jer udovoljava Bogu i ljudima.⁴¹

30. Sva braća moraju uvijek imati jednoga od braće ovoga Reda za generalnog ministra i slugu cijeloga bratstva i njemu su se dužna strogo pokoravati.⁴²

I sva su braća dužna slušati svoje gvardijane i obavljati službu prema pravilu.⁴³

Duhovnom ljubavlju dragovoljno služite i pokoravajte se jedni drugima. To je pravi i siguran posluš Gospodinu našem Isusu Kristu.⁴⁴

31. Braća podložnici neka budu svjesni da su se radi Boga odrekli vlastite volje. Zato im odlučno naređujem da se pokoravaju svojim ministrima u svemu što su obećali Gospodinu da će opsluživati, a što nije protiv duše i našega Pravila.⁴⁵ Kad ustraju u zapovijedima Gospodnjim, kako su obećali prema Evanđelju i prema svome životu, neka znadu da stoje u pravoj poslušnosti i da su blagoslovljeni od Gospodina.⁴⁶

32. Moramo se odreći samih sebe i podvrgnuti svoje tijelo pod jaram pokornosti i svete poslušnosti kako je svaki obećao Gospodinu.⁴⁷ Sveta poslušnost suzbija svaku tjelesnu i putenu volju, te drži svoje tijelo umrtveno i spremno da se podloži duhu i svome bratu.⁴⁸

O radu

33. Braća kojoj je Gospodin dao milost rada neka rade vjerno i pobožno tako da, dok izbjegavaju duši štetnu besposlicu, ne ugase duh svete molitve i pobožnosti, čemu ostalo vremenito mora služiti. A u ime naplate rada neka primaju za se i za svoju braću što je potrebno za tijelo... i to ponizno, kako

³⁹ Reg NB VIII 11-12

⁴⁰ Reg NB VIII 4-6

⁴¹ Adm 3,1-6

⁴² Reg B VIII 1

⁴³ Test 30

⁴⁴ Fragm II 7

⁴⁵ Reg B X 2-3

⁴⁶ Reg NB V 17

⁴⁷ Ep Fid II,40-41

⁴⁸ Sal Virt 14-15

dolikuje slugama Božjim i sljedbenicima svetog siromaštva.⁴⁹

34. Odlučno hoću da braća obavljaju kakav pošten posao. Koji ne znaju neka nauče, ne iz pohlepe da prime plaću za rad, nego radi primjera i da bi odagnali lijenost.⁵⁰

Neka ne primaju nikakvu službu koja bi bila na sablazan ili na štetu njegovoj duši, nego neka budu manji i podložni svima.⁵¹

35. Neka sva braća nastoje truditi se oko dobrih djela jer je pisano: Uvijek budi zauzet kakvim čestitim poslom da te đavao nađe zaposlenim. Zato sluge Božji moraju biti uvijek zabavljeni molitvom ili kojim dobrim djelovanjem.⁵²

Pa bili nazvani i licemjerima, neka braća ne sustanu dobro činiti.⁵³

O obra enju i pokori

36. Svi koji ljube Gospodina iz svega srca, iz sve duše, iz svega uma iz sve snage i ljube svoje bližnje kao sami sebe i mrze svoja tjelesa s njihovim nedostacima i grijesima te primaju tijelo i krv Gospodina našega Isusa Krista i koji donose plodove dostojne pokore: o kako li su blaženi i blagoslovljeni oni koji to čine i u tome ustraju, jer će na njima počiniti Duh Gospodnji i k njemu će doći i kod njega se nastaniti.⁵⁴

---

⁴⁹ Reg B V 1-4

⁵⁰ Test 20-21

⁵¹ Fragm II 10

⁵² Reg NB VII,10-12

⁵³ Fragm 2

⁵⁴ Ep Fid I 1-7

37. Bojte se i častite, blagoslivljajte i zahvaljujte i klanjajte se Gospodinu Bogu svemogućemu u Trojstvu i Jedinstvu Ocu i Sinu i Duhu Svetomu, stvoritelju svega. Obratite se; donosite plodove dostojne obraćenja, jer brzo ćemo umrijeti. Dajte i dat će vam se; praštajte i oprostit će vam se. Ako li vi ne otpustite ljudima njihove prijestupe, Gospodin neće otpustiti vaše prijestupe. Ispovijedajte svoje grijehe. Blago onima koji umiru u pokori, jer će biti u kraljevstvu nebeskom. Čuvajte se i suzdržite od svakoga zla i ustrajte do kraja u dobru.⁵⁵

38. Svi mi, manja braća, sluge beskorisne, molimo i prosimo sve koji hoće da služe Gospodinu Bogu u svetoj katoličkoj i apostolskoj crkvi... da svi ustrajemo u pravoj vjeri i pokori, jer se drukčije nitko ne može spasiti.⁵⁶

Kažnjavajmo svoje tijelo pribijajući ga na križ sa svim njegovim manama, požudama i grijesima, jer nam tijelo, živeći na tjelesan način, hoće da oduzme ljubav prema Isusu Kristu i da sebe, skupa s dušom baci u pakao, jer smo po svojoj krivnji bili nečisti, protivni dobru, na zlo skloni i zlu odani.⁵⁷

39. Mnogi, dok griješe ili doživljavaju nepravde, okrivljuju đavla ili bližnjega. Ali nije tako; jer svatko ima neprijatelja u svojoj vlasti, to jest svoje tijelo po kojem griješi. Stoga blago onomu sluzi

---

⁵⁵ Reg NB XXI 2-9

⁵⁶ Reg NB XXIII 7

⁵⁷ Pragm I 3-5

koji takvog neprijatelja, koji mu je predan u vlast, uvijek drži vezana te se mudro od njega čuva; jer mu, dok tako radi, neće nauditi ni jedan, ni vidljiv ni nevidljiv neprijatelj.⁵⁸

40. Moramo se radovati kad upadnemo u razne kušnje i kad podnosimo bilo koje tjeskobe i patnje duše ili tijela u ovome svijetu radi vječnoga života.⁵⁹

Nek se braća sjete da su predala sebe i svoja tjelesa radi Boga Gospodinu Isusu Kristu. I za njegovu ljubav moraju podnositi nevolje, progonstva i smrt jer Gospodin kaže: Tko izgubi život svoj poradi mene - taj će ga spasiti.⁶⁰

41. Gospodin je naš Isus Krist za čijim stopama moramo ići svojega izdajnika nazvao prijateljem i dragovoljno se predao onima koji su ga razapinjali. Prijatelji su nam, dakle, svi oni koji nam nepravедno nanose nevolje i tjeskobe, sramotu i nepravde, boli i muke, mučeništvo i smrt; moramo ih mnogo ljubiti, jer od ovoga što nam oni nanose imamo vječni život..⁶¹

42. Gospodin govori: Ljubite neprijatelje, molite za one koji vas progone. Istinski svojega neprijatelja ljubi onaj koji se ne žalosti zbog nepravde koju mu je nanio, nego se iz ljubavi Božje izjeda zbog grijeha njegove duše. I neka mu djelima iskaže ljubav.⁶²

43. Duh Gospodnji hoće da tijelo bude umrtveno... a teži za poniznošću, za strpljivošću i čistim i jednostavnim i istinskim mirom duha. I uvijek iznad svega teži za strahom Božjim, za božanskom mudrošću i božanskom ljubavlju Oca i Sina i Duha Svetoga.⁶³

44. Ništa ti ne pripada, pa se ničim ne možeš hvaliti; nego se možemo hvaliti ovime: svojim slabostima i da svakog dana nosimo križ Gospodina našega Isusa Krista.⁶⁴

45. A bolesnog brata molim da na svemu zahvaljuje Stvoritelju i kakva ga hoće Gospodin neka želi da takav bude - zdrav ili bolestan - jer sve koji su određeni za vječni život Bog poučava ostanima bičeva i duhom skrušenosti kao što kaže Gospodin: Ja korim i popravljam koje ljubim.⁶⁵

O bratskom životu

46. Neka se svi općenito zovu manjom braćom.⁶⁶

Gdje god braća bila ili se našla na kojem mjestu, moraju se duhovno i pažljivo među sobom gledati i poštivati, primajući jedni druge bez mrmljanja. I neka paze da se ne pokazuju turobni, po vanjštini mrki i licemjerni; nego neka se pokazuju radosni u Gospodinu, vedri i veseli i na doličan način raspoloženi.⁶⁷

---

⁵⁸ Adm 10

⁵⁹ Reg NB 8

⁶⁰ Fragm II 26

⁶¹ Reg NB 2-4

⁶² Adm 9

---

⁶³ Reg NB XVII 14-16

⁶⁴ Adm 5,8

⁶⁵ Reg NB X

⁶⁶ Reg NB VI 3

⁶⁷ Fragm I 69-70

47. Neka braća ljube jedan drugoga, kako kaže Gospodin: Ovo je moja zapovijed: Ljubite jedni druge kao što sam ja vas ljubio. I neka ljubav, što je duguju jedan drugome pokažu djelima. I neka nikoga ne pogrđuju. Neka ne mrmljaju, neka ne kleveću druge. I neka budu popustljivi da očituju svaku blagost prema svim ljudima. Neka ne kude i ne osuđuju. I kao što kaže Gospodin, neka ne gledaju na najsitnije grijehе drugih, nego neka radije, s gorčinom u duši razmišljaju o svojim grijesima.⁶⁸

48. Gdje god se braća nađu ili sretnu, neka se pokažu domaći među sobom. I neka s punim povjerenjem jedan drugomu otkrije svoje potrebe; jer ako majka hrani i ljubi svoga tjelesnog sina, koliko brižljivije mora svatko ljubiti svoga duhovnog brata. I ako koji od njih oboli, ostala ga braća moraju posluživati kako bi željela da se njih poslužuje.⁶⁹

Blago sluzi koji tako ljubi bolesna brata, koji mu ne može uzvratiti, kao i zdrava koji mu može uzvratiti.⁷⁰

49. Ako bi među braćom bilo gdje bio koji brat koji bi želio živjeti tjelesno, a ne duhovno, neka ga braća s kojima živi opomenu, pouče i ukore ponizno i pažljivo.⁷¹

Neka se sva braća čuvaju da se ne uznemiruju ili srde zbog tuđega grijehа ili zla, jer prekršajem jednoga đavao hoće da pokvari mnoge, nego neka kako bolje mogu

duhovno pomognu onomu koji je sagriješio.⁷²

50. Sva braća koja bi znala da je neki brat sagriješio neka ga ne sramote niti ogovaraju, nego neka imaju prema njemu veliko milosrđe i neka grijeh svoga brata nipošto ne iznose u javnost jer ne trebaju zdravi liječnika nego bolesni.⁷³

Moraju se čuvati da se ne srde i ne uznemiruju zbog nečijega grijehа, jer srdžba i uznemirenost i u njima i u drugima smetnja su ljubavi.⁷⁴

51. Po tome hoću da spoznam da ljubiš Boga i mene, njegova i tvojega slugu, ako to činiš, to jest da ne bude nijednog brata na svijetu koji bi sagriješio koliko god bi mogao sagriješiti koji bi, kad vidi tvoje oči, otišao bez tvojega smilovanja, ako je smilovanje zatražio. Pa kad bi nakon toga tisuću puta pred tobom sagriješio, ljubi ga više nego mene zato da bi ga privukao Gospodinu.⁷⁵

52. Sluzi Božjem ne smije biti odvratno ništa osim grijehа. Pa ako bi koja osoba na bilo koji način griješila te bi se zbog toga sluga Božji, ali ne iz ljubavi, uznemirivao i srdio, zgrtao bi sebi grijeh. Onaj sluga Božji koji se ne srđi niti uznemiruje zbog bilo čega pravo živi bez vlasništva.⁷⁶

---

⁶⁸ Reg NB XI 6-12

⁶⁹ RegB VI 7-9

⁷⁰ Adm 24

⁷¹ Reg NB V 5

---

⁷² Reg NB V 7-8

⁷³ Ep Min 15

⁷⁴ Reg B VII 3

⁷⁵ Ep Min 9-11

⁷⁶ Adm 11

53. Sluga Božji ne može razabrati koliko ima u sebi strpljivosti i poniznosti dok mu je sve po volji. Kada pak nađe vrijeme da oni koji bi mu morali udovoljiti rade protivno, koliko strpljivosti i poniznosti tada pokaže, toliko je ima i ne više.⁷⁷

54. Blago čovjeku koji svoga bližnjega podnosi u njegovim slabostima onako kako bi želio da drugi njega podnose kad bi bio u sličnoj prilici.⁷⁸

55. Blago sluzi koji podnosi stegu, ukor i prigovor od drugoga tako strpljivo kao od sebe. Blago sluzi koji, kad je ukoren, to dobrostivo prima, čedno se podlaže, ponizno priznaje i rado daje zadovoljštinu. Blago sluzi koji nije brz u opravdavanju sebe i ponizno podnosi sramotu i predbacivanje grijeha gdje grijeha nije počinio.⁷⁹

56. Ljubimo bližnje kao sami sebe. Ako ih tko neće da ljubi kao sebe, neka im barem ne nanosi zlo, nego neka im čini dobro.⁸⁰

57. Blago sluzi koji toliko ljubi svoga brata i toliko ga se boji kad je daleko od njega kao da bi bio uz njega, te ništa ne govori njemu za leđima što ne bi mogao reći u ljubavi pred njim.⁸¹
Neka nijedan brat ne učini ili ne rekne drugome ništa zlo; štoviše,

neka po duhovnoj ljubavi rado služe i pokoravaju se jedni drugima⁸²

58. Neka se sva braća čuvaju da nikoga ne objeđuju i neka ne bude rječoborstva; naprotiv neka nastoje obdržavati šutnju kad god im Gospodin podjeli milost. I neka se ne svađaju među sobom ni s drugima, nego neka nastoje ponizno odgovarati govoreći: Sluga sam beskoristan. I neka se ne srde. Neka ljube jedan drugoga. I neka ljubav, što je duguju jedan drugome pokažu djelima. I neka nikoga ne pogrđuju. Neka ne mrmljaju, neka ne kleveću druge. Neka ne kude i ne osuđuju. I kao što kaže Gospodin, neka ne gledaju na najsitnije grijehe drugih, nego neka radije, s gorčinom u duši razmišljaju o svojim grijesima. I neka se bore da uđu na uska vrata.⁸³

59. Koji god zavidi svom bratu na dobru što ga Gospodin govori i čini u njemu, pada u grijeh svetogrđa jer zavidi samom Svevišnjemu koji govori i čini svako dobro.⁸⁴

60. Neka nijedan od braće ne vrši kakvu vlast ili gospodarenje, napose nad braćom.⁸⁵
Oni koji su postavljeni nad druge neka se tim predstojništvom tako hvale kako bi se hvalili kad bi bili određeni za službu da braći peru noge.⁸⁶

⁷⁷ Adm 13

⁷⁸ Adm 18

⁷⁹ Adm 22

⁸⁰ Ep Fid II 25-27

⁸¹ Adm 25

⁸² Reg NB V 13-14

⁸³ Usp. Reg NB XI 1-13

⁸⁴ Adm 8

⁸⁵ Reg NB V 9

⁸⁶ Adm 4,2

Blago sluzi koji bi bio tako ponizan među svojim podložnicima kao da bi bio među svojim gospodarima.⁸⁷

61. Komu je pak povjerena vlast i koji se smatra većim neka bude manji i poslužitelj druge braće. I neka prema pojedinoj svojoj braći bude milosrdan kao što bi htio da se njemu iskaže milosrđe kad bi bio u sličnoj prilici.⁸⁸

62. Neka se ministri sjete da im je povjerena briga za duše braće, pa ako bi se koji od njih izgubio zbog njihove krivnje ili lošeg primjera, morat će polagati račun pred Gospodinom našim Isusom Kristom.⁸⁹

O evangelizaciji

63. Priklonite uho svojega srca i pokorite se glasu Sina Božjega. Čuvajte svim srcem zapovjedi njegove i izvršujte njegove savjete svom svojom dušom. Hvalite Gospodina jer je dobar, uzvisujte ga u djelima svojim jer vas je rasuo po cijelome svijetu da riječju i djelom svjedočite za njegov glas i svima dadnete do znanja da nema drugoga svemogućega osim njega.⁹⁰

64. Savjetujem, opominjem i potičem svoju braću u Gospodinu Isusu Kristu: kad idu svijetom neka se ne svađaju i ne prepiru niti druge osuđuju; već neka budu blagi, miroljubivi i čedni, skromni i

ponizni, govoreći uljudno sa svakim kako se dolikuje. U koju god kuću uđu neka najprije kažu: Mir kući ovoj.⁹¹

65. Opominjem i potičem braću da im u propovijedima što ih drže riječi budu prokušane i čiste, na korist i izgradnju naroda. Neka im govore o manama i krepostima, o kazni i slavi, i to kratkim govorom jer je Gospodin na zemlji kratko govorio.⁹²

Neka ipak sva braća propovijedaju djelima.⁹³

66. U ljubavi koja je Bog, molim svu svoju braću propovjednike, govornike, radnike, kako klerike tako laike, da se nastoje u svemu poniziti, ne hvaliti se, ne naslađivati se u sebi, iznutra se ne uznositi zbog dobrih riječi i djela, čak zbog nijednog dobra koje Bog katkada čini, govori ili djeluje u njima ili po njima.⁹⁴

67. Sluga Božji može raspoznati da li ima Duha Gospodnjeg ovako: kad po njemu Gospodin učini koje dobro, ako mu se tijelo zbog toga ne uznosi, nego radije pred svojim očima sebe smatra gorim te procjenjuje da je manji od svih ljudi.⁹⁵

68. Blago onom sluzi koji se zbog dobra, što ga Gospodin govori i čini po njemu, ne uznosi više negoli

⁸⁷ Adm 23

⁸⁸ Ep Fid 42-44

⁸⁹ Fragm II 4

⁹⁰ Ep Ord 6-10

⁹¹ Reg B III 10-11,13

⁹² Reg B IX 3-4

⁹³ Reg NB XVII 3-4

⁹⁴ Fragm 43-44

⁹⁵ Adm 12

zbog dobra što ga govori i čini po drugome. Griješi čovjek koji hoće da primi od svoga bližnjega više negoli hoće da sam dade Gospodinu Bogu.⁹⁶

Blago sluzi koji sebe ne smatra boljim kad ga ljudi veličaju i uzdižu negoli kad ga drže prostim, jednostavnim i prezrenim, jer kolik je čovjek pred Bogom, toliko vrijedi i ništa više.⁹⁷

69. Svi se, braćo, čuvajmo svake oholosti i tašte slave. I čuvajmo se mudrosti ovoga svijeta i razbora tijela. Duh, naime, tijela hoće i mnogo nastoji da se pokaže u riječima, a malo u djelima, i ne traži bogoljubnost i svetost u unutrašnjem duhu, nego traži i želi bogoljubnost i svetost koja se pokazuje ljudima. To su oni o kojima kaže Gospodin: Zaista, kažem vam, primili su svoju plaću.⁹⁸

70. Imajmo tako ljubavi i poniznosti i dijelimo milostinju, jer ona čisti dušu od mrlja grijeha. Ljudi naime, sve gube što ostavljaju na ovome svijetu; a ipak sobom nose nagradu za ljubav i milosrđe što su je podijelili, i zato će od Gospodina primiti nagradu i primjerenu naplatu.⁹⁹

O crkvenosti

71. Moramo često posjećivati crkve te cijeliti i poštivati klerike, ne radi njih samih, ako bi bili grešnici, nego radi službe i brige za presveto tijelo

i krv Gospodina našega Isusa Krista, što na oltaru žrtvuju, primaju i drugima dijele.¹⁰⁰

Neka sva braća budu katolici, neka žive i neka govore katolički.¹⁰¹

72. Jao onima koji preziru klerike; ako bi i bili grešni, ipak ih nitko ne smije osuđivati, jer jedino sam Gospodin pridržava za sebe da ih sudi. Koliko je, naime, veća njihova služba nad presvetim tijelom i krvlju Gospodina našega Isusa Krista, što oni primaju i samo oni drugima dijele, toliko koji griješe protiv njih imaju veći grijeh negoli da griješe protiv svih ljudi ovoga svijeta.¹⁰²

73. Sve one koji su u službi presvetih božanskih riječi moramo poštivati i častiti kao one koji nam pružaju duh i život.¹⁰³

Sve klerike i redovnike smatrajmo svojim gospodarima u onome što se odnosi na spasenje duše a ne protivi se našem životu, i častimo u Gospodinu njihov red, dužnost i službu.¹⁰⁴

O smrti

74. Promislite i gledajte kako se dan smrti približava. Molim vas, dakle, sa svim poštovanjem da, zbog brige i skrbi koju vodite za ovaj svijet, ne zaboravite Gospodina i ne skrenete s njegovih zapovijedi, jer su prokleti oni koji ga zaboravljaju i koji odstupaju od zapovijedi

⁹⁶ Adm 17

⁹⁷ Adm 19

⁹⁸ Reg NB 9-13

⁹⁹ Ep Fid 30-31

¹⁰⁰ Ep Fid II 33

¹⁰¹ Reg NB XIX 1

¹⁰² Adm 26

¹⁰³ Test 13

¹⁰⁴ Reg NB XIX 3

njegovih, i bit će od njega predani zaboravi. A kad dođe dan smrti, sve će im se ono što su mislili da imaju oduzeti. I što budu mudriji i mogućniji na ovome svijetu, to će veće muke podnositi u paklu.¹⁰⁵

Kako kreposti odgone mane

75. Gdje je ljubav i mudrost, ondje nema ni straha ni neznanja.

Gdje je strpljivost i poniznost, ondje nema ni srdžbe ni nemira.

Gdje je dragovoljno siromaštvo, ondje nema ni pohlepe ni škrtosti.

Gdje je mir i razmatranje, ondje nema ni užurbanosti ni skitanja.

Gdje strah Gospodnji čuva svoj stan ondje neprijatelj ne može imati mjesta da uđe.

Gdje je milosrđe i razbor, ondje nema ni suviška ni krutosti.

Pozdrav krepostima

76. Sveta mudrost suzbija sotonu i svu njegovu zloću.

Čista i sveta jednostavnost suzbija svaku mudrost ovoga svijeta i mudrost tijela.

Sveto siromaštvo suzbija požudu, gramzljivost i brige ovoga svijeta.

Sveta poniznost suzbija oholost i sve ljude ovoga svijeta, a isto tako sve što je na svijetu.

Sveta ljubav suzbija sve đavolske i putene napasti, sve tjelesne strahove.

Sveta poslušnost suzbija svaku tjelesnu i putenu volju, te drži svoje tijelo umrtveno i spremno da se podloži duhu i svome bratu.

Poticaj i blagoslov

77. Opominjem i zaklinjem u Gospodinu Isusu Kristu da se braća čuvaju svake oholosti, tašte slave, zavisti, škrtosti, brige i skrbi za ovaj svijet, ogovaranja i mrmljanja. Neka radije imaju na umu da iznad svega moraju željeti: da posjeduju Duha Gospodnjega i njegovo sveto djelovanje, da mu se mole uvijek čista srca, da budu ponizni i strpljivi u progonstvu i bolesti, te da ljube one koji nas progone, grde i karaju.¹⁰⁶

78. Blagoslivljam svu svoju braću koja su u Redu i koja će doći do svršetka svijeta. Neka se u znak sjećanja na moj blagoslov, na moju oporuku, uvijek međusobno ljube; neka uvijek ljube i obdržavaju našu gospođu svetu siromaštinu; neka uvijek budu vjerni i podložni prelatima i svećenicima svete majke Crkve.¹⁰⁷

¹⁰⁵ Ep Rect 2-6

¹⁰⁶ Reg B X 7

¹⁰⁷ Test Sen 1,3-5

Mír i dobro